

Protestno branje v podporo Edwardu Snowdnu

PLANET TV, 08.09.2014, DANES, 19.55

UROŠ SLAK: In zdaj o akciji, ki je tudi Slovenijo postavila na zemljevid sveta. Slovenci so se namreč na Prešernovem trgu v prestolnici pridružili mednarodnemu protestnemu branju v podporo Edwardu Snowdnu, najbolj znanemu žvižgaču, ki je z lanskim razkritjem, da ameriška Agencija za nacionalno varnost prisluškuje in nadzoruje telefonske pogovore več milijonom Američanom, sprožil eno največjih prisluškovalnih afer v zgodovini. Eminentni pisatelji, glasbeniki, dijaki in drugi zagovorniki človekovih svoboščin in državljanskih pravic so se v več državah po svetu zbrali na trgih, kjer berejo in recitirajo besedila, navdihnjena z besedami Edwarda Snowdna. Nekdanji sodelavec ameriške Agencije za nacionalno varnost, ki je razkril program nadzora nad telefonskimi klici Američanov se trenutno skriva v Rusiji, ki mu je ponudila politični azil ter mu dovoljenje za bivanje v državi podaljšala za tri leta. Med podporniki Snowdna v Ljubljani je Suzana Kozel. Suzana, gre za svojevrsten svetovni protest, kjer moč besede zmaguje, ne, nad močjo agresije.

SUZANA KOZEL: Ja, Uroš, ljudje po vsem svetu želijo z branjem protestnih besedil opozoriti, da je treba prisluškovalno vojno, ki jo vodijo Združene države Amerike končati. Rok Zavrtanik, organizator branja na Prešernovem trgu, kakšen je pravzaprav namen tega shoda?

ROK ZAVRTANIK: Torej, pisatelji po vsem svetu, preko 200 najuglednejših svetovnih pisateljev in pesnikov se je odločilo podpreti – vesel sem, da je tudi Slovenija ena od držav, človeka, ki je heroj našega časa, ki bi mu morala vsaka država, demokratična država ponuditi azil, saj nam je razkril pravzaprav nek totalitarizem, fašizem, ki se dogaja danes na svetovnem nivoju, Edwardi Snowdnu.

KOZEL: Podporo Edwardu Snowdnu so izrazile tudi dijakinje Gimnazije Šentvid. Lea Volk, izbrale ste tekst Srečka Kosovela. Kaj sporočate z današnjim nastopom?

LEA VOLK: Z današnjim nastopom v bistvu hočemo sporočiti, da družba ne sme biti več pasivna, da je treba sodelovati aktivno v političnem življenju in odločitvah, ki jih namesto nas sprejema vlada. Aktivno je treba tudi v bistvu na nek način preprečevati, da se naše osebne podatke tako zlorablja, kot se jih zlorablja do zdaj in da se v bistvu to prisluškovanje in vse na nek način zaključi. Ne smemo biti pasivni v svoji držbi, ampak moramo ratati res aktivni in se angažirati za to.

KOZEL: Hvala lepa. Edward Snowden, kot smo slišali mlado dijakinjo je torej opozoril svetovno javnost, da moramo paziti na svojo zasebnost, predvsem na spletu, saj ameriška vlada in pa tudi druge organizacije ravna, oziroma gledajo, kaj mi počnemo na svetovnem spletu. Pa sprašujem Majo Dolinar, se mladi zavedate tveganj, ki jih prinaša svetovni splet?

MAJA DOLINAR: Ja, če mene vprašate, precej premalo se zavedamo teh tveganj, ker... Jaz sem sicer študentka, no, ampak opažam, da vsi mlajši, ki so, svojih podatkov veliko dajejo na internet in to povsem nepotrebne podatke in to je za prihodnost lahko zelo nevarno.

KOZEL: Torej moramo bolj paziti na to, kaj počnemo na svetovnem spletu. 31-letnemu Snowdnu je zaradi kršitve protivohunskega zakona ter kraje vladne lastnine v ZDA grozi kar 30 let zapora. Sanja Fidler iz Protest festivala, zakaj so pomembni tovrstni protesti?

SANJA FIDLER: Iz Protestivala sem. Ja, zakaj so pomembni, zato, da pač nebi ljudje živeli v iluziji, da je vse lepo in prav, zato da se ve za zgodbo Edwarda Snowdna, ki je zaradi tega, ker je sporočil ljudem slabo novico, še vedno živi v izgnanstvu in verjetno bo še naprej, zato ker on ni edini, ker so e drugi, ker je še Julian Assange, ker stvari niso lepe in to se mora vedeti.

KOZEL: Na shodu v podporo Edwardu Snowdnu so se zbrali glasbeniki, slovenski pisatelji, pa tudi igralci. Na odru ste omenili, da ste tudi vi neke vrste žvižgač. Je med Slovenci veliko žvižgačev?

GOVORKA: Ja, upam, da nas bo še več in da nas bo vedno več. Kajti jaz mislim, da so hoteli narediti iz nas, oziroma so e skoraj naredili iz nas civilizacijo molka. Kajti tisti ljudje, ki molčijo in so na kolenih, so potem seveda, se jih lahko izrabi in se lahko z njimi dela kar koli, se jih lahko ukrade in tako naprej, treba je vedeti, da je Snowden sodobni Robin Hood, je treba ljudem povedati, da je postal mogoče v zgodovini človeštva za to obdobje najpomembnejši človek, a veste., In zato mu je treba stopiti ob stran. Treba je povedati, da je pravo stvar naredil in treba ga je poskušati ohraniti, da bo ostal pri življenju seveda, ker zdaj mu strežejo po življenju.

KOZEL: Hvala lepa. Torej, Uroš, naj samo še dodam, da smo tukaj na Prešernovem trgu slišali še, da bi Edwardu Snowdnu tudi Slovenija morala ponuditi politični azil. Toliko.

SLAK: Suzana, hvala za tole.